

Zaaknummer	
Agendanummer	
Datum vergadering	Maandag 10 november 2025 om 20:00 uur
Aan	Gemeenteraad
Betreft	Draagvlakonderzoek duurzame opvang van asielzoekers
Portefeuillehouder	L. Platschorre
Vertrouwelijk:	Nee
Opstellers:	Realistisch Ambacht en Gemeente Belangen

Voorgesteld besluit

1. Een professioneel draagvlakonderzoek laten uitvoeren onder de inwoners van Hendrik-Ido-Ambacht over de duurzame opvang van asielzoekers na juli 2026 (voor minimaal vijf jaar);
2. Dit onderzoek breed onder de aandacht brengen van de bevolking en de mogelijkheid bieden tot actieve deelname;
3. De geraamde kosten van € 25.000 te dekken uit de algemene reserve.

Beknopte samenvatting

Per juli 2026 loopt de overeenkomst tussen de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht en het Centraal Orgaan Asielopvang (COA) af voor de huidige opvang van asielzoekers op een boot, gelegen aan de Citadelkade.

Op dit moment is de landelijke Spreidingswet nog van kracht, waaruit een behoefte is ontstaan om te onderzoeken welke mogelijkheden er binnen gemeenten zijn voor duurzame opvang van asielzoekers, waarbij de gebruikstermijn van de opvanglocatie minimaal vijf jaar bedraagt.

De eventuele keuze voor duurzame opvang van asielzoekers is een keuze die grote impact kan hebben op de lokale samenleving en die raakt aan vele beleids- en maatschappelijke domeinen, zoals leefbaarheid, veiligheid, wonen en welzijns- en zorgvoorzieningen. Recent heeft dit onderwerp in meerdere gemeenten tot onrust geleid omdat inwoners zich overvallen voelden door gemeentelijke beslissingen.

Vanuit die gedachte lijkt het verstandig om éérst de mening van onze inwoners te peilen, vóórdat een belangrijk besluit op een gevoelig dossier wordt genomen met mogelijk vérstrekkende gevolgen.

Daarnaast zouden inwoners via het draagvlakonderzoek belangrijke en bruikbare tips, adviezen en oplossingen kunnen aandragen.

Voorkomen moet worden dat het onderzoek lijkt te gaan over de vraag of men ‘voor of tegen asielzoekers’ is. De centrale vraag is hoe de bevolking kijkt naar de opvangcapaciteit voor een gemeente van onze omvang. Daarom moet het onderzoek op verantwoorde en representatieve wijze worden gehouden door een onafhankelijk en ervaren onderzoeksbureau, zoals Citisens. Dit bureau heeft sinds 2017 al 20 vergelijkbare onderzoeken uitgevoerd, waarvan vijf in 2025.

Toelichting

Inleiding

Op 15 juni 2023 heeft de raad het besluit genomen om in te stemmen met het voornemen een bestuursovereenkomst met het COA aan te gaan voor de opvang van 200 asielzoekers op een boot gelegen aan de Citadelkade nabij het Noordeinde, tot uiterlijk 1 juli 2025. Op 3 februari 2025 heeft de raad besloten dat de opvang verlengd kan worden tot 1 juli 2026. Daarbij zijn geen concrete afspraken gemaakt wat er ná juli 2026 zou moeten gebeuren qua opvang in Hendrik-Ido-Ambacht.

Sinds februari 2024 is de landelijke Spreidingswet van kracht. Deze wet verplicht gemeenten om een aantal asielzoekers op te vangen, indien daar locaties voor beschikbaar zijn of beschikbaar gemaakt kunnen worden. Het huidige (demissionaire) kabinet heeft een wetsvoorstel ingediend om de Spreidingswet in trekken, maar daar is nog geen besluit over genomen. Aangezien het kabinet inmiddels gevallen is en er op 29 oktober 2025 landelijke verkiezingen hebben plaatsgevonden is het onzeker of de Spreidingswet in stand blijft. Ook is onduidelijk wat de gevolgen van nieuw kabinetsbeleid zijn op de instroom van asielzoekers.

De raad staat voor de lastige keuze om, vooruitlopend op al deze onzekere ontwikkelingen, een besluit te nemen over een duurzame opvangmogelijkheid. Daarnaast vinden in maart 2026 gemeenteraadsverkiezingen plaats die ook nog tot andere inzichten kunnen leiden met betrekking tot dit vraagstuk.

Om deze politieke keuze gefundeerd te kunnen maken is het raadzaam om te onderzoeken wat het draagvlak binnen de bevolking is voor duurzame opvang van asielzoekers, in welke vorm dan ook.

Dit voorstel gaat uit vanuit een aantal uitgangspunten:

- Het draagvlakonderzoek moet op korte termijn uitgevoerd worden, gezien de deadline van het aflopen van het contract met het COA per juli 2026;
- Het onderzoek moet laagdrempelig beschikbaar zijn voor onze inwoners, bij voorkeur zowel digitaal via internet als vanuit een traditionelere manier;
- Het onderzoek moet volgens een verantwoorde, representatieve methode worden gehouden. We maken gebruik van een onafhankelijk onderzoeksbureau dat praktijkervaring heeft met aan dit onderwerp gerelateerde draagvlakonderzoeken;
- Het moet voor inwoners mogelijk zijn om ook eigen suggesties en opmerkingen te maken, aangezien we ook graag van hun kennis en kunde gebruik willen maken. Het onderzoek kan dus niet uitsluitend uit gesloten vragen bestaan.

Gevolgte proces

Op 5 juni 2023 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarbij de raad de beslissingsbevoegdheid aangaande (nood)opvang van asielzoekers in alle gevallen aan zichzelf voorbehoudt. In de raadsvergadering van oktober 2025 hebben de partijen Realistisch Ambacht en Gemeente Belangen een gezamenlijke motie ingediend voor een draagvlakonderzoek voor de duurzame vervolgoopvang van asielzoekers vanaf juli 2026. Gezien de eerder aangenomen motie van de gemeenteraad heeft het college deze partijen verzocht om met een initiatiefvoorstel voor dit draagvlakonderzoek te komen. Dit document is daar het resultaat van.

Beoogd effect

Na uitvoering van het draagvlakonderzoek weten we beter hoe onze inwoners denken over duurzame opvang van asielzoekers binnen Hendrik-Ido-Ambacht. Dit draagvlakonderzoek kan gezien worden als een onderdeel van participatie tussen de gemeente en inwoners, conform de Participatienota 'Ambachtse Aanpak', en kan leiden tot waardevolle inzichten voor betere, duurzamere beleidskeuzes. Het heeft mogelijk positieve consequenties voor het vertrouwen in de lokale politiek en/of voorkomt de schijn dat op een momenteel zwaarwegend maatschappelijk vlak de burger niet wordt gehoord.

Argumenten

Door te kiezen voor een onafhankelijk onderzoeksbureau dat al ervaring heeft met het uitvoeren van vergelijkbare draagvlakonderzoeken binnen gemeenten is de aanlooptijd kort, waardoor het onderzoek op korte termijn uit te voeren is. Daarnaast hebben dergelijke bureaus ruime kennis om een valide en betrouwbaar onderzoek op te zetten waarbij onregelmatigheden als dubbel deelnemen, of deelnemen van buiten de gemeente, worden voorkomen. Het bureau kan tevens helpen om de uitkomsten neutraal te duiden. Een voorwaarde vanuit de gemeente is dat inwoners actief kunnen kiezen voor deelname.

Duidelijke rolverdeling

Wij vragen het college om opdrachtgever van dit draagvlakonderzoek te zijn, waarbij wij voorstellen om het seniorenconvent inhoudelijk te laten samenwerken met het onderzoeksbureau om tot de beste onderzoeksopzet, de centrale vraag en de bijpassende deelvragen te komen, varend op de deskundigheid van het bureau.

Consequenties van het voorstel

Begrotingswijziging

Ja

Duurzaamheid

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de duurzaamheid.

Financiën

De kosten van het onderzoek zijn geraamd op € 25.000. Dit bedrag kan gedekt worden uit de algemene reserves.

Juridisch

Er zijn geen juridische gevolgen voor deze aanpak.

Communicatie en participatie

Dit voorstel vraagt om uitgebreide communicatie om de participatie van onze inwoners zo goed mogelijk te faciliteren, door middel van zowel een online als een schriftelijke deelnamemogelijkheid. We volgen hierbij het deskundige advies van het bureau over de optimale invulling van de communicatie en de onderzoeksopzet.

Uiteraard moet zowel de aankondiging als de uitslag van het draagvlakonderzoek gepubliceerd worden op de gemeentepagina in De Brug.

Vervolgstappen

Planning van de vervolgstappen

De volgende stappen worden voorzien, kort na het aannemen van dit voorstel, onder opdrachtgeverschap van het college:

- Overeenkomst sluiten met een onderzoeksbureau
- Afstemmen van inhoudelijke vragen tussen onderzoeksbureau en seniorenconvent
- Uitvoeren van het onderzoek
- Publiceren (en eventueel bespreken) van de resultaten van het onderzoek

Verantwoordelijkheid voor uitvoering

De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van dit draagvlakonderzoek ligt bij het college. De afdeling communicatie lijkt ons de meest voor de hand liggende verantwoordelijke te zijn voor de aansturing van het onderzoeksbureau en de coördinatie met de verschillende media.

Bijlagen

---

1. Voorbeeld rapportage draagvlakonderzoek
2. Offerte van Citisens (vertrouwelijk)

Realistisch Ambacht en Gemeente Belangen,

Fractievoorzitter Realistisch Ambacht,

Fractievoorzitter Gemeente Belangen,

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht;

Gezien het initiatiefvoorstel van Realistisch Ambacht en Gemeente Belangen,

besluit:

1. Een professioneel draagvlakonderzoek laten uitvoeren onder de inwoners van Hendrik-Ido-Ambacht over de duurzame opvang van asielzoekers na juli 2026 (voor minimaal vijf jaar);
2. Via uitgebreide communicatie dit onderzoek onder de aandacht te brengen van de inwoners;
3. De geraamde kosten van € 25.000 te dekken uit de algemene reserve.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht in zijn openbare vergadering van 10 november 2025

De griffier,

De voorzitter,

H.M. van 't Westeinde

mr. P. van der Giessen